SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 11. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 19, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 19-го СІЧНЯ 1995 р. Ч. 11. РІК CII.

Л. КУЧМА УНЕВАЖНИВ ПОСТАНОВИ КРИМСЬКОГО УРЯДУ

Київ (УНІАР). — В суботу, 14-го січня, Президент України Леонід Кучма видав указ, яким уневажнив низку постанов уряду Автономної Республіки Крим, які не відповідають законам України. До таких належить постанова Ради Міністрів Криму з 16-го листопада 1993 року ч. 291, якою затверджено розпізнавальний нагрудний знак працівника автодорожної інспекції, із зображенням державної символіки Криму, а також положення про знак. Це рішення суперечить законові України про міліцію, згідно з яким міліція має єдиний одяг і відзнаки, затверджені постановою Кабінету Міністрів України 11-го листопада 1994 року.

Уневажнено також постанову Ради Міністрів Криму ч. 82 з 16-го червня 1994 року про порядок видачі ліцензій на продаж товарів і послуги з оплатою в твердій валюті на території автономії та постанову ч. 334 з 21-го грудня 1993 року про кару за порушення правил торгівлі чи послуг. Ці акти суперечать законові України про валютне реґулювання. Не відповідає українським законам і постанова кримського уряду про оподаткування. Тому згадані рішення кримських властей уневажнені.

ПРЕЗИДЕНТ Л. КУЧМА ВІДБУВ НАРАДУ З УРЯДОМ

Київ (Р. Р.). — В суботу, 14-го січня, Президент України Леонід Кучма провів нараду з керівництвом Кабінету Міністрів.

Як повідомила Пресова служба Президента, учасники наради розґлянули бюджетну політику на 1995 рік. Макроекономічні розрахунки показують, що у 1995 році у бюджеті буде утричі менше доходів ніж видатків. Отже потрібні чіткі заходи для зменшення державних видатків і пошуків додаткових джерел доходів. Передбачається припинити фінансування окремих програм без обґрунтованого фінансового забезпечення, в тому числі й соціяльних програм і виплат.

Заступник міністра фінансів Станіслав Буковинецький зауважив, що ці заходи непопулярні, але без них кризові явища не зупинити. Збільшення доходів пов'язується насамперед із збільшенням виробництва. Із запровадженням податку лише 30 відсотків з прибутку, підприємства отримали певний стимул для збільшення виробництва.

Промовці зазначали, що дефіцит бюджету на 1995 рік не повинен перевищувати п'ять відсотків. Проєкт бюджету буде розглянуто на засіданні Кабінету Міністрів і тоді його представлять на розгляд Верховній Раді. Обговорено також питання підготови низки проєктів законів та указів Президента з метою поглиблення економічних реформ.

У нараді взяли участь: прем'єр-міністер України Віталій Масол; перші віце-прем'єр-міністер Віктор Пинзеник, Євген Марчук і Петро Саблук; голова Адміністрації Президента Дмитро Табачник та керівники міністерств та управлінь.

В Чикаґо знов „колядуватимуть Україні"

Чикаґо (ІТҐ). — Заходами Товариства Сприяння Рухові, тут 29-го січня ц. р. відбудеться уже п'ятий річний концерт колядок, прибуток з якого призначений на підтримку демократизаційного процесу, який проходить в Україні. До цього часу товариство тримало руку на живчику подій в Україні і, в міру потреб, одного боку, та спроможностей з другого, старалося слати допомогу у формі електроніки (комп'ютери, „факс машини", копіювальні машини тощо), як також грошовими дотаціями улегшувати працю вридавництв чи шкіл, фінансово підтримало переведення референдуму і виборів.

Гроші товариства — це добровільні пожертви членів (крім річних вкладок) та прибутки з імпрез, однією з яких є саме концерт під гаслом „Колядуємо Україні". Програму такого концерту складають виступи поодиноких прицерковних хорів різних українських християнських віроісповідань, як теж єдиний в Чикаґо громадський хор „Сурма". До цьогорічного концерту зголосилися: хор „Євшан-зілля" катедральної школи св. о. Миколая, крилос собору свв. Володимира і Ольги, хор православної церкви св. Андрія, хор баптистської церкви, хор церкви п'ятидесятників, хор катедри св. о. Миколая і мішаний хор „Сурма". Досі два концерти були в українській католицькій катедрі св. о. Миколая і два в православній церкві св. Андрія. Цього року Владика Михаїл Вівчар, ЧНІ, знову вітатиме хори в катедрі св. о. Миколая.

Плянують оформлення катедри україністики в Оттаві

Оттава (С. Яворський). — У 1993 році в Оттавському університеті засновано Катедру Україністики під юрисдикцоєю Школи вищих студій і досліджень. Патроном Катедри Україністики є Рамон Гнатишин, генерал-губернатор Канади.

Основною базою катедри є два фонди українських студій при Оттавському університеті, а саме: фонд інж. Антона і Надії Івахнюків та проф. Константина Біди. Закладний капітал обох фондів виносить на сьогодні приблизно 850,000 дол. і є надія, що, завдяки новим пожертвам він буде постійно зростати.

Керівником катедри є Наукова рада, покликана Оттавським університетом, в склад якої входять: д-р Жозеф-Марі Конінк, декан факультету гуманістики, д-р Генрі Едвардс, декан факультету суспільних наук, д-р Теофіль Кіс, професор політичних наук (як співголова), д-р Ірина Макарик, професор англістики, і д-р Роман Веретельник, професор славістики.

Поки катедра не буде повністю забезпечена і поки не буде назначений постійний керівник (на ротаційній базі), теперішнє керівництво катедри підготовляє тимчасову програму діяльности. Плянується низку публічних викладів, симпозіюмів і конференцій. Одночасно буде розгорнене видання наукових праць. Керівництво катедри має намір нав'язати співпрацю з науковцями-україністами з України.

Святочне відкриття катедри повинно відбутися на початку 1995 року. Вибір та введення завідуючого катедрою на першу каденцію та остаточне затвердження катедри плянується на кінець 1995 року.

В Україні виявлено фальшиві банкноти

Київ (Р. Р.). — Тут у п'ятницю, 13-го січня, газета „Новості" надрукувала інформацію про виявлення фальшивих купонів і долярів на території України.

З появою українських купоно-карбованців відразу на ринку з'явилися їхні близнюки. Протягом 1992-94 років вилучено фальшивих купонів на суму 489,553,350 міл. карбованців. Фальшивих долярів тільки за 1994 рік вилучено 43,000. Фальшивих російських рублів — 75,970,000. Найменше число виявлено фальшивих німецьких марок — 2,100. Якщо купонофальшивомонетники випускають 100,000 та 200,000 купюрами, то доляри — підробляють, починаючи від одного до сотні. Російські рублі підробляються найчастіше купюрами 10,000 або 50,000.

У 1994 році в Україні виявлено три нелеґальні майстерні, де підроблялися не лише купони, але й чужнецька валюта. Затримано 10 злочиних груп, які збували карбованці, рублі і доляри.

В Горлівці, Донецької области затримано Фінашіна, який підробляв куп'юри по 100,000 купонів. У Запорізькій області затримані В. Приступа, О. Сальман, А. Нікіфорова, А. Танача, В. Гакеєв, які з одного доляра робили 10, а з п'ятидолярової куп'юри витоговляли 50-долярову. На Чернігівщині затримано Бурлакова, Магомедова та Шершуна, які збували фальшиві російські рублі.

В Кіровограді викрито трьох співпрацівників роти швидкого реаґування „Беркут", які брали хабарі в тих, хто займався незаконним обміном валюти. У Києві до п'ятьох років ув'язнення засуджені працівники карного розшуку Хрищинєк та М. Сергієнко, які самі відбирали у громадян валюту.

Захищають права підприємців та споживачів

Київ (Р. Р.). — Тут у п'ятницю, 13-го січня, заступник голови Антимонопольного комітету України Олександер Мельниченко повідомив, що на розгляд Кабінету Міністрів подано проєкт закону про недобросовісну конкуренцію.

Закон визначатиме правні, економічні та організаційні засади захисту підприємців і споживачів від нечесної конкуренції, наприклад, неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці, неправомірні розголошення та використання науково-технічних досягнень. Проєкт закону передбачає карну відповідальність у формі фінансових обтяжень. Передбачається також право підприємців на розроблення правил професійної етики, які мають бути узгоджені з Антимонопольним комітетом.

В неурядових установах теж є проблеми

Київ (УНІАР), — Тут у п'ятницю, 13-го січня, розпочала працю міжнародна конференція, присвячена проблемам формування неурядових політичних установ у державах колишнього СССР. Ініціяторами проведення цього форуму стали Міжнародний Інститут Ґльобальної і Реґіональної Безпеки, Інститут Міжнародних Відносин, Університет „Києво-Могилянська Академія" спільно з Радою наукових досліджень Колюмбійського університету в Ню Йорку.

Обговорено проблеми формування, діяльности і фінансування незалежних центрів політичних досліджень в країнах СНД. За словами директора Міжнародного Інституту Ґльобальної і Реґіональної Безпеки Леоніда Тупчієнка, „сьогодні вже цілком зрозуміло, що моделя розвитку 1991 року остаточно вичерпала себе. Здобувши незалежність, ми вважали, що світове суспільство буде просто пишатися Україною. Але практика не підтвердила наших сподівань". Тупчієнко вважає, що проблему випрацювання нової ідеології треба вирішувати за допомогою власне таких незалежних центрів політичних дослідів. Питання полягає в тому, чи братимуть керівники держав до уваги висліди дослідів незалежних центрів. Досвід Японії, ЗСА і Франції свідчить, що ці уряди зацікавлені в аналітичній інформації незалежних центрів.

Друга проблема, пов'язана з діяльністю незалежних дослідницьких установ, це _ питання фінансів. Професор Колюмбійського університету Роберт Леґволд підкреслив, що тепер подібні центри у країнах СНД працюють за рахунок західніх фондів, але слід пам'ятати, що прийде час, коли зацікавлення Заходу в Україні мине. Тому вже тепер треба подумати, на які гроші існуватимуть незалежні центри політологічних досліджень у ринкових умовах, якщо вони намагаються бути незалежними.

Лікарі з Баффало допомагають львів'янам

Чикаґо (А. Гороховський). — Майже місяць працювали в очному відділі клінічної лікарні Львівської залізниці головний офтальмолог шпиталю Баффало, Н. Й., доктор медичних наук Сара Сіркін та оптикхірург Кімберлі Гупіану.

Американські спеціялісти проконсультували 54 хворих і 15 з них зоперували. Всі операції, зроблені з приводу ґлявкоми та катарактів, пройшли успішно. Цьому сприяли не тільки висока майстерність американських лікарів, але й те, що вони застосували новітні прилади, привезені із ЗСА. Слід відзначити, що у проведенні операцій взяли участь місцеві лікарі та медичні сестри, які опанували нову технологію хірургічного лікування найбільш поширених очних хвороб.

Згадані вище прилади, а також 126 штучних кришталиків, якими заміняють ліки, що призначають хворим у післяопераційний період та хірургічні інструменти — все це було подаровано американським шпиталем клінічній лікарні залізниці.

Медики сталевої магістралі не тільки приймають у себе лікарів із ЗСА, але і самі приїздять до них. Три групи спеціялістів у різний час побували в шпиталі Баффало, де знайомилися з досвідом своїх колеґ.

Президент Б. Клінтон відвідав Каліфорнію

Сакраменто, Каліф. — У вівторок, 17-го січня, президент Билл Клінтон відвідав ті повіти Каліфорнії, де дощеві бурі та повені нанесли найбільших пакостей населенню. Він не забув підкреслити того, що його Уряд у таких випадках негайно приходить з фінансовою допомогою потерпілим. Він скритикував тих осіб, які кажуть, що його Уряд на ці природні нещастя реаґує тільки фінансами платників податків. Все ж таки на думку аналітиків його поїздка у ті сторони не зробила потрібного враження, що Уряд турбується долею потерпілих. Навпаки витворилося враження, що Президент використав людське горе для пропаґування свого політичного „я".

Президент не відвідав університетського містечка у Ріджфілді, бо поліція побоялася можливого терористичного нападу підкладеною бомбою. Цей страх виявився безпідставним, бомби не найдено тільки старі рури. Президент приобіцяв ще додаткових 15 міл. дол. допомоги до уже виділених 50 міл. дол.

У Києві посвячено Український Народний Дім

Київ (УНІАР). — Тут у неділю, 15-го січня, заступник Патріярха УПЦ КП Митрополит Філарет посвятив приміщення Українського Нродного Дому — центру культури і науки в Києві, колись спорудженого для музею Леніна.

Сьогодні в УНДомі відбуваються найкращі мистецькі виставки, концерти та інші імпрези. Можна сміливо сказати, що центр справді став осередком культурного життя столиці України.

Гостей привітала директор Українського Дому Лариса Хоролець. Після посвячення до присутніх звернувся Митрополит Філарет, сказавши, що хоч „цей дім був побудований, щоб руйнувати справу, почату багато століть тому князем Володимиром, але стоїть він на Володимирській горі, де вже півтора століття височіє постать святого Володимира, і перемагає справа Божа". Митрополит Філарет побажав, щоб посвячений УНДім служив на користь народу усієї України.

ХАРКІВ. — Тут затримано групу пошукового загону, яка постачала зброю на „чорний ринок". В одно-му з найбільших житлових масивів міста — Північній Салтівці зброю зберігали в напівпідвальному приміщенні, де її ремонтували, доводили до бойового стану і надавали товарного вигляду. Члени пошукового загону, займалися військово-патріотичною справою — розкопками на місцях боїв під час Другої світової війни. Дещо відправлялося в музей бойової слави, а зброю продавали. На „чорному ринку" пістолі, залежно від марки, коштують 300-400 долярів. Зконфісковано два кулемети, кілька гранат, 10 пістолів і багато іншої зброї та боєприпасів.

ЛУГАНЩИНА. — Тут під час затримання злочинної групи загинув один міліціянт, а трьох поранено. Двох злочинців убито, одного схоплено. Йому 22 роки, безробітний. Злочинців захопили в одній з хат села Давидове-Микільське Краснодонського району. Операція захоплення тривала шість годин. Правоохоронці потрапили на цю групу під час розслідування трьох жорстоких убивств у Молодоґвардійському в листопаді 1994 року.

В АМЕРИЦІ

З УСІХ ПІДРАХУНКІВ ВИГЛЯДАЄ, що цьогорічна епідемія інфлюензи окремо вирізнила Ню Йорк і околицю. Базуючись на системі спостерігань Центрів запобігань і контролі недуг та світової організації здоров'я, датованих 6-го січня, то 60 відсотків всіх захворінь на інфлюензу в країні є в Ню Йорку і околиці. Більшість з них спричинені вірусом А інфлюензи породи Шанґдонґ. Ця порода інфлюензи є новою для ЗСА і люди не мали часу витворити відпорности до неї, що на думку знавців і може бути частинною причиною такої великої кількости суворих захворювань.

ПРОГНОЗА ВИГЛЯДАЄ ДОБРОЮ для того, щоб Палата Репрезентантів проголосувала над схваленням конституційної поправки про збалянсовання бюджету Федерального уряду. Одначе аналітики зазначують, що ніхто невсилі навіть здогадуватись, як ця поправка буде виглядати: буде вона гострою чи лагідною, справедливою чи з можливими узглядненнями для багатьох і в кінці чи проголосує Сенат над пропонованою Палатою Репрезентантів поправкою чи буде пропонувати іншу. Крім того самі республіканці не є одної думки, як саме ця поправка має виглядати, тому аналітики уважають, що все це не буде таким легким завданням.

У ПОНЕДІЛОК, 16-ГО СІЧНЯ, з Камбоджі наспіла вістка, що невідомі злочинці вбили американську громадянку-туристку Сузен Ґінсбурґ-Гадден і поранили її чоловіка Джеймса Гаддена мол., з місцевости Остін у Тексасі. Американські та камбоджійські власті сказали, що напад на вен у якому їхали згадані туристи здійснено у неділю ранком, 15-го січня. Це вперше від 1991року, як поновлено дозвіл на відкриття святинь і відвідини їх туристами, трапилось таке нещастя з в околиці Анґгору.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА БИЛЛА КЛІНТОНА скритикував і відкинув одну із головних пропозицій республіканців щодо системи урядової допомоги потребуючим. Ідетьса про пропозицію замінити більшість існуючих поживних харчевих програм грошЕвими субсидіями для розподілу стейтами. Свою критику демократична адміністрація Б.Клінтона базує на побоюваннях, що у випадку такої зміни можуть потерпіти „існуючі поживні стандарти".

ВІЙСЬКОВЕ ВИДАННЯ ПОДАЛО до відома, що слідство Пентаґону не виявило будь-яких переступлень зі сторони генерала Нормана Шварцкопфа, який відійшов на пенсію, у тому, що він використовував допомогу своїх підвладних пишучи свої спомини.Висліди цього слідства проведеного генеральним інспектором Пентаґону були опубліковані у військовій газеті „Оборона-тиждень".

РОСІЯНИ НЕ ШКОДУЮТЬ БОМБ ПРОТИ ЧЕЧНІ

Ґрозний, Чечня. — Інформаційні аґентства повідомляють, що у вівторок, 17-го січня, російські війська посилили бомбардування чеченської столиці, а морські піхотинці і десантники штурмували будинки міністерства безпеки і залізничної станції.

Кореспондент аґентства Ассошієйтед Пресс Баррі Ренфрю був свідком того, як російський винищувач-бомбардувальник декілька разів налітав на один з міських бльоків, намагаючись знищити з кулемета гурт чеченок, котрі стояли там, а коли це не вдалося, летун випустив ракету, що вибухнула в декількох десятках метрів від Б. Ренфрю та інших журналістів.

Представники російської сторони повідомили про зустріч прем'єр-міністра Віктора Черномирдіна з післанцями президента Чечні Джохара Дудаєва. Російський прем'єр вимагав від чеченців негайного роззброєння, обіцяючи за це мир.

Чеченці скептично поставилися до запевнень російського прем'єра, оскільки дотепер не здійснилася жодна обіцянка керівників Росії. Один з чеченських командирів заявив: „Ми не віримо Єльцинові, а Черномирдін нічого не вирішує. Війна продовжуватиметься, бо російські генерали не хочуть миру. А ми приймемо мирні пропозиції тільки при одній умові, нею є незалежність Чечні. Російські „миролюбні" заяви оприлюднюються тільки для того, щоб ошукати західню громадську думку і стишити обурення в самій Росії".

У вівторок в Женеві відбулися переговори державного секретаря ЗСА Воррена Кристофера з міністром закордонних справ Росії Андрєєм Козирєвим. Керівник американського зовнішньополітичного департаменту рішуче вимагав, щоб Росія негайно припинила війну проти Чечні.

З гострою критикою російського збройного насильства в Чечні виступила політична комісія Европейського союзу.

Припинити війну вимагають десятки громадських організацій в Росії. Організація вояцьких матерів у Петропавловську-Камчатському вимагає суду над російським урядом, що розпочав знищення не тільки чеченського народу, але й невинних російських хлопців-вояків. Матері свідчили, що їхніх синів відсилають до Чечні під вартою, щоб вони не змогли втекти в дорозі.

Російське незалежне аґентство „Інтерфакс" стверджує, що морґ російської клініки в Моздоку за час воєнних дій у Чечні зареєстрував 1,160 трупів забитих російських вояків.

У СВІТІ

НАЙБІЛЬШ АВТОРИТЕТНІ демократичні діячі Росії засудили російську аґресію проти Чечні. Єлена Боннер, дружина покійного вченого-дисидента Андрея Сахарова, вважає, що „нинішня російсько-чеченська війна означає повернення Росії до тоталітартизму". А колишній прем'єр-міністер Єґор Ґайдар порівнює напад на Чечню з війною Росії проти Афганістану: „Сьогодні, рівно через 15 років після початку афганської війни, наша країна веде бойові дії на Кавказі. Як і 15 років тому, нам протистоїть озброєний народ. Як і 15 років тому, від нас приховують правду. Як і тоді, за рішення, ухвалені вузенькою групкою людей, наші сини платять власним життям".

ДО 25-ГО СІЧНЯ делеґації Ізраїля і Йорданії на переговорах повинні випрацювати проєкт партнерства в ділянці взаємної торгівлі і туризму. Спостерігачі підкреслюють, що ізраїльська сторона пожвавила переговори після того, як йорданці нарікали на відсутність конкретних вислідів у розвитку йорданськo-ізраїльських стопсунків, не зважаючи на підписання мирного договору в жовтні минулого року. Очікується, що першою практитчною справою буде встановлення прямого автового і повітряного сполучення між двома країнами.

ДО КІНЦЯ СІЧНЯ прем'єр-міністер Великобританії Джан Мейджор і прем'єр-міністер Ірляндії Алберт Ренолдс підпишуть у Дубліні документ, який визначить правні основи врегулювання олстерського конфлікту. Але вже тепер, вперше за останні 25 років, на вулиці Белфасту, адміністративного центру Північної Ірляндіїі, не вийшли вартові британських збройних сил. Белфаст починає набувати вигляду звичайного европейського міста, що відразу добре позначилося на економічному становищі його громадян.

ЗГІДНО З ДАНИМИ Віденського інституту порівняльної аналізи світової економіки, на кінець 1994 року кількість безробітних у колишніх країнах Східньої Европи складає: в Польщі — 17 відсотків працездатного населення, в Словаччині — 16, у Словенії — 15, в Болгарії — 13, в Румунії — 12, в Мадярщині — 11, і тільки в Чехії — 4 відсотки. Головною причиною безробіття є те, що найбільші підприємства цих країн працювали на колишній Совєтський Союз або в ділянці виробництва зброї. Хоч у Чехії й зберігся низький рівень безробіття, 100,000 робітників щодня їздять до місць праці в Німеччину й Австрію.

КОЛИШНІЙ СССР дістав від Німеччини набагато більшу воєнну компенсацію, ніж про це у 1945 році домовилися країни-переможці. До такого висновку прийшла група вчених, спонзорована німецьким парляментом. Чотири країни-союзниці і переможці у Другій світовоій війні зобов'язали Німеччину сплатити 20 біл. дол. компенсації, при чому половину цієї суми — СССР. Насправді ж Східня Німеччина сплатила Совєтському Союзові 14 біл. дол. Крім того, Росія також експропріювала 200 важливих технологічних проєктів, в тому числі технологію промислового видобутку урану, яка допомогла Москві створити атомову бомбу.

В АВСТРАЛІЇ, на горі Сновидів, знайдено найбільший у світі опаль, дорогоцінний камінь. Його вага 1,982 карати. Камінь називається „Комета Ґаллея". На авкціоні у Гонґ Конґу його оцінили на суму 770,000 дол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Українські плащі та Б. Клінтон

У „Свободі" з 10-го січня ц. р. передано зміст широкого репортажу з Києва, який появився у „Ню Йорк Таймс" з 1-го січня ц. р. Ідеться там про жіночі плащі, шиті в Україні з отримуваних від Америки матеріялів та експортованих до Америки. З уваги на дешеву робочу силу в Україні ті дуже гарно пошиті плащі у ціні від 89 до 139 дол. за штуку надзвичайно дешеві в порівнянні з плащами, шитими в Америці, і знаходили швидкий збут. Але, видно, це не сподобалося якомусь американському продуцентові жіночих плащів і він знайшов дорогу до відповідного достойника в Департаменті торгівлі, бо в жовтні минулого року несподівано прийшло „обмеження" імпорту тих плащів з України. Не сказано ближче, яке це „обмеження", але воно вдарило по продукції тих плащів в Україні та по американському імпортері. Той останній зголосив протест і відклик до якоїсь вищої інстанції і не є виключене, що та заборона буде відкликана. Увесь репортаж з Києва — надзвичайно прихильний Україні та її продуцентам плащів і неприховано критичний супроти короткозорих і односторонніх американських властей.

За всією вірогідністю — сам президент Билл Клінтон навіть не знає про всю ту справу. Але вона характеристична для сучасної американської закордонної політики і для відносин в американській державно-адміністраційній верхівці. На запрошення президента Клінтона приїхав восени минулого року до Вашінгтону Президент України Леонід Кучма. Приймали його дуже пристойно, на привітання віддано 21 гарматний стріл, відбувся бенкет і підписано кілька документів. Між документами було договорення про торговельні взаємини і то не в широких „рамових" фразах, а конкретизовано саме так, як воно проявилося, між іншим, в отій американсько-українській співпраці щодо жіночих плащів. Але воно не перешкодило, щоби всупереч підписаному документові припинити ту співпрацю. Права рука не знає, що робить рука ліва.

Раз-у-раз американські державні діячі з президентом Биллом Клінтоном у проводі говорять про сприяння демократії в Україні. Раз-у-раз чуємо про конечність переходу економіки в Україні на вільний ринок, що тісно пов'язані з приватизацією, ініціятивою і вільним суперництвом продукції і торгівлі, а коли щось таке здійснюється з двосторонньою користю — для України і Америки, — то знаходяться люди в державній верхівці, які тому позитивному процесові протиділяться. Ні від кого іншого, а саме від президента Клінтона чуємо, що не треба потурати і сприяти клясі „особливих інтересів", під якими треба розуміти тих, які свій приватний інтерес ставлять вище громадського і державного — і тут яскравий приклад, як те „обмеження" імпорту жіночих плащів з України пішло по лінії „особливих інтересів" американському суперникові.

Справа замала, щоби переводити дипломатичний демарш, але достатньо важлива, щоби новий амбасадор України у Вашінгтоні зацікавився, хто саме і чому перевів те „обмеження" імпорту плащів, тих з продукованого в Америці матеріялу, та щоби вказати на суперечність того „обмеження" з підписаними у Вашінгтоні документами.

На похилу вербу кожна коза скаче. Україна є ще в очах американських бізнесменів такою похилою вербою. Супроти Японії, Франції чи Німеччини, які заливають Америку своїми продуктами, Америка не може дозволити собі на таку заборону без попередніх переговорів та двосторонньої згоди. Ще один приклад, що треба створити Україну настільки поважним політично-економічним партнером, щоб не міг якийсь американський підприємець робити пакості.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Юліян Мовчан

АГОНІЯ ЧЕЧНІ

У пресі та телевізійних передачах і далі читаємо і бачимо, що російське військо, керуючись наказом свого уряду за всяку ціну не допустити, аби Чечня визволилася з-під брутальної російської окупації, штурмує Грозний — столицю Чечні. Штурм є подвійним — з одного боку озброєна до зубів артилерія на танках і без них намагається зламати опір повстанців на суші, на землі, а, з другого, російські літаки з повітря не перестають скидати на місто вдень і вночі вибухові та запальні бомби, щоб знищити не тільки місто, але й мирних мешканців, які там живуть. Одним словом, як коротко, але чітко подала „Свобода" в числі з 4-го січня ц. р., „Російські війська знищують Чечню"... І це цілковита правда.

І ось, не зважаючи на це, світ і досі фактично нічого не робить, щоб покласти край чи не одному з найбільших протилюдських злочинів нашого століття. Невелика кавказька нація, яка вже понад сто років намагається здобути те, на що має право кожен народ — свою незалежну національну державу, на жаль, в мирний спосіб не могла цього здійснити. І тому, щоб остаточно не „розплистися" в московському морі, у 1991 році вирішила виступити збройно за здобуття своєї незалежности. На жаль, не отримавши жодної зовнішньої допомоги, спроба не вдалася і, звичайно, без допомоги не могла вдатися, бо було б нечуване чудо, якби миша перемогла вовка.

І ось кілька тижнів тому чеченський народ, видно, не можучи довше знести російської „опіки", вимушений був знову взятися за зброю. Мовляв, вічного нічого нема, і тому може світ вже не є таким самим, яким він був кілька років тому. Але, як бачимо, якщо йдеться про допомогу поневоленим народам, світ і далі залишається майже без змін. У чому ж справа? Хто в таких випадках повинен би щось зробити?

Нема двох думок, — якщо йдеться про відповідь на це питання, то передовсім приходить на думку існуюча вже багато років Організація Об'єднаних Націй. Бо знаючи, що перед очима цілого світу військові банди великої імперіялістичної держави в брутальний спосіб і всіма засобами знищують маленьку Чечню, кому б, як не ООН, взятися і оборонити невинний народ від такого нападу? На жаль, ООН мовчить. Не кажучи вже про якусь збройну чи матеріяльну допомогу, але навіть про будь-яку „моральну" чи дипломатичну акцію (наприклад, скликання сесії ООН і там засудити російський режим за намагання знищити Чечню) нічого не чути. Ганьба! Мимоволі виникає питання — для чого тоді існує ООН?

Так само фактично нічого не роблять окремі держави щодо припинення трагедії в Чечні. Передовсім, хотілося б почути в цій справі голос Уряду ЗСА — країни, політики якої завжди люблять підкреслювати, що право народу на свою державну незалежність є правом, яке в нього ніхто не має права відібрати. Якщо це так, то чому Уряд президента Клінтона нічого не робить, аби чимось допомогти чеченцям?

Правда, на це Клінтон відповідає в той спосіб, що, мовляв, оскільки Чечня є „частиною Росії", то цей „конфлікт" між ними є „внутрішньою справою Росії", і тому, мовляв, ЗСА не можуть в нього втручатися. Але ж треба бути або цілковито неуком щодо знання інших народів, або (що в даному випадку є більш правдоподібним) з метою замаскування своїх справжніх намірів, щоб свідомо говорити таку брехню. Чому? Та тому, що чеченці ніколи не були і не є росіянами: і етнічно, і мовно, і релігійно вони нічого не мають спільного з росіянами. А те, що вони, як і інші кавказькі народи, в минулому столітті були насильно приєднані до Російської імперії, то це вже зовсім інше питання. Про жодну „федерацію" Чечні з Росією також не може бути мови вже хоча б тому, що, як загальновідомо, кожна федерація побудована на добровільному бажанні народу бути у федерації з іншим народом чи народами. Подібно, як й інших нібито „федералізованих" з Росією народів ніхто не питав, чи вони бажають такої федерації, так само і в Чечні не було жодного плебісциту бути чи не бути у федерації з Росією. І тому в даному випадку можна говорити не про „федерацію" з Росією, а про їх російську окупацію.

Досить дивне становище займає і сучасний Уряд України щодо чеченської трагедії. Згідно з пресовими повідомленнями, Президент Леонід Кучма на цю тему сказав: „Проблему Чечні необхідно вирішувати у контексті забезпечення суверенітету та територіяльної цілісности Російської Федерації". Чули? Не про те, чи буде Чечня вільна і незалежна, а про „цілісність Російської Федерації" журиться теперішній Президент України.

Олександер Серафин

ПРИМХИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ

Президент Клінтон намагався переконати американську громадськість, що вільна торгівля, яку він успішно пропаґував протягом двох років, остаточно буде більш корисною, ніж шкідливою для американського працівника.

Незадоволена двоірічними торговельними переговорами з Японією, які мали незначні успіхи, Адміністрація Клінтона спрямувала свою увагу на інші ринки, що розвиваються, які в минулому не відігравали великої торговельної ролі. Ці нові ринки можуть підвищити свій імпорт майже на один трильйон долярів між 1990 і 2010 роками, а індустріяльні країни світу імпортуватимуть лише коло 650 біл. дол. більше, за даними Департаменту торгівлі.

Нещодавна девальвація мехіканського песа зіпсувала настрій святкуванням першої річниці торговельного договору між ЗСА, Канадою і Мехіко (НАФТА). Дехто бачить мехіканське фінансове безладдя як небезпеку для цього договору. Після девальвації песа, мехіканський працівник став навіть дешевшим, як перед тим. Така ситуація є більш сприятливою до перенесення американських верстатів праці до Мехіко і ставить інші торговельні договори у злому світлі.

Девальвація песа мала б подібний економічний ефект навіть без торговельного договору, одначе відсутність тарифів спричинить ще більші негативні наслідки на зайнятість у ЗСА, ніж без нього. НАФТА збільшує цю ситуацію, але це тільки частина повного образу.

Імпорт ЗСА з Мехіко піднявся на сім більйонів долярів протягом перших 10 місяців минулого року, досягнувши 40 біл. дол. Американський експорт до Мехіко піднявся на вісім більйонів долярів протягом цього періоду, досягнувши 42 біл. дол. Ця статистика вказує, що мета торговельного договору, який введено в життя 1-го січня 1994 року, сповняється. НАФТА в певний спосіб, правдоподібно, пом'якшила наслідки девальвації, притягаючи інвестиції ЗСА та інших країн.

Незалежно від того, з якої сторони розглядаємо справу, американські споживачі скористаються з нижчих цін товарів, імпортованих з Мехіко і з нижчої інфляції та її позитивних впливів на американську економіку.

Тепер гляньмо на іншу химеру вільної торгівлі. Якісні, модного крою, добре викінчені вовняні плащі з України стали у великому попиті в Америці минулої осени. Їх імпортують по низькій ціні і це занепокоїло місцеві кравецькі підприємства. Вони вплинули на відповідні кола в Уряді, які в листопаді 1994 року встановили квоту на ці плащі на 1995 рік.

Як бачимо, проповідування вільної торгівлі є двозначне. Якщо вона є корисна тому, хто її пропаґує, вона є дійсно вільна, і навпаки. Можна також прийти до висновку, що химерність вільної торгівлі залежить від економічних і політичних обставин. Зі зміною обставин міняється її інтерпретація. (Зацікавлені знайдуть майже цілу сторінку про українські плащі в „Ню Йорк Таймс" з 1-го січня 1995 р.).

Американська економічна політика стосовно Китаю міняється. В минулому американські політики відносилися до нього дуже обережно. Тепер на нього дивляться, як на економічну загрозу. Китай мав зі ЗСА торговельний дефіцит коли 30 біл. дол. в 1994 році, що становило 4.2 відс. торгівлі.

Адміністрація Клінтона пропонує накласти репресивний тариф з початком лютого майже на три більйони долярів на товари китайського експорту до ЗСА, якщо Китай не полагодить порушень авторських прав у ділянках музики, фільмів і засобів програмувати комп'ютери. ЗСА вимагають закриття 29-ох китайських фабрик, які нелегально копіюють американські продукти, що приносить шкоду американським підприємцям.

Китай може протиставитися таким діям ЗСА своїми санкціями на американський імпорт і на заснування китайсько-американських спільних підприємств. Китай купує в ЗСА головно складні засоби виробництва, літаки, генератори, збіжжя, добрива та інші агрохемічні вироби. ЗСА купують в Китаї одежу, взуття, електроніку та іграшки.

Найбільший торговельний дефіцит ЗСА є з Японією — коло 65 біл. дол. в 1994 році. Вже роками ведуться переговори, щоб його знизити. ЗСА бажають, щоб Японія відкрила свої кордони американським товарам, називаючи різні перешкоди. Американські дипломати вважають, що незабаром оприлюднять позитивні вислідки своїх домовлень.

Постійна мова про вільну торгівлю і ентузіястичний підхід до неї не означає, що остаточно прийде кінець національним і реґіональним кордонам, що століттями відмежовували багатих від бідних. Світова торговельна організація, яка почала діяти з початком цього року, не мала директора тому, що її члени не могли погодитися на спільного кандидата, яких було бодай три, і які мають різні погляди на світову економіку. Її провід встановить торговельний напрям для наступного століття.

Микола Жулинський

Вся виткана із сонця і добра

Поетична збірка Леоніда Федорука „Липнева моя Україна"

I

Книга поезій Леоніда Федорука привабила спершу назвою „Липнева моя Україна". Знайшов вірш „16 липня 1990 року", з цього й почав читати, хоча не годиться починати з середини книги. Але я, по суті, розпочав з її завершення, з цієї справді дивовижної розкутости самовираження, із прагнення поета відкритися світові саме таким світосприйняттям, таким глибоким національним самоусвідомленням. Раніше це було нелегко, і навіть не стільки важко, скільки просто неможливо. І вірш „16 липня 1990 року" — це той період глибинного особистого самоусвідомлення, коли Леонід Федорук, як і кожен з нас, нарешті відчув, що та свобода, те прагнення повної незалежности України вже здійснюється. І оце чесне стягнення з себе ненависної, своєї і водночас чужої шкіри було спробою духовного оновлення і прагненням відчути себе в іншій якості. Вилилися почуття, які пережила вся нація, весь наш народ.

Ми збратані не родовою кров'ю,
Не нації, не класу, а доби,
Коли усе, що сповнене любов'ю
До Отчини, бездушний лад гнобив.

Передусім наголошую на цій ідейній домінанті збірки, яка не виражається прямолінійно. По суті, в цій збірці немає голосних і голослівних політичних інвектив, немає емоційно активних звинувачень. Тут все переходить через душу, через переосмислення якісно нового стану, отого болючого і прекрасного відчуття і України, і себе в цій Україні.

Для мене справді було надзвичайно приємно читати цю книжку. Адже останнім часом ми не дуже уважні до поезії, до літератури: політика нас захопила, а багатьох, можливо, і закрутила у своєму вирі. Але Леонід Федорук нас переконав: є поезія! Є чудові вірші, дивовижно виписані так, що перевертають наші зашкарублі, зачерствілі душі і байдужі серця. І головне, що приваблює і викликає подив: немає тут того надриву, яким ми так зловживали. Адже був свого часу надрив, так званий, ідеологічний, коли треба було постійно „бити в літаври", настирливо творити „паровози", які витягували збірки. Бо інакше, без славослів'я „партії" і „Леніну" не можна було, по суті, публікуватися. Але й сьогодні в літературі і, зокрема, в поезії виникає загроза, що ми можемо творити інші „паровози". І ці паровози також будуть штучні, і вони не викликані якимось поетичним прагненням самовираження, бажанням самовиявити себе, а бажанням якомога швидше щось засвідчити, переконати себе чи когось. Такі „переконання" читача насторожують, вони не дають очікуваного ефекту: читач уже, по суті, збайдужів до тої голосної фрази, не реаґує на ті фанфари, на ті голослівні величання і настирливе биття в груди...

Я наголошую на цьому, бо така поезія, як у Леоніда Федорука, якраз переходить-переливається через душу, через емоційне сприйняття. Особливо утверджується те, що охоплене оцим великим розділом „Слава Україні" — любов до України.

Повернемося до чисто поетичного і пов'язаного з формою, зі стилем чинника — до мови, яка є особливою принадою і чарівністю цієї збірки. Мовний звуковий ряд творить образ, який з'являється у процесі читання і виникає із того непізнаного злиття перегуку звуків і поетичних смислів, отих звукових акцентів, яким важко навіть знайти еквівалент в літературознавчих термінах. Прочитайте, наприклад, „Етюд" і вслухайтеся, як зринає звукова ілюзія доторку до дзвінкого глиняного чуда. Глечики дзвенять, наче один до одного говорять, перестукуються... А далі непомітно цей дзвін і тепло чистої, незайманої, засмаглої поверхні переходить в образ дівчинки. Цей образ засмаглого глечика народжує в уяві інший образ — кругленькі юні плечики степової красуні. І все завершується симфонією звуків і живописних есе. Ви вслухайтесь в сі „наче сливи сині очі терпко світяться, звабно світяться..." Дивовижний етюд! Це справді образ вже не описовий — це вже образ зоровий і водночас — це звуковий образ. А в синтезі — образ поетичний, живописний. І я, на щастя, зміг зустріти тут багато таких віршів, про які інакше не скажеш, як справжня поезія. У своїй зовнішній простоті — глибинна і по-народному пісенна.

Надзвичайно привабив цей пісенний лад у баляді „Сини". Я декілька разів перечитував цю прекрасну баляду, і вона буквально напрошується на музику. Тут дуже чітко визначений саме жанр баляди, коли є оповідний ряд, коли є сюжетна лінія. Одночас ця сюжетна лінія введена в систему образів і систему романтичного трагізму. А це свідчить про складність і велику змістовну навантаженість, втілені у поетичну простоту. Про високий професійний підхід поета до розроблення такої нелегкої теми, яку важко назвати поетичною цілиною. Тут прокладена своя борозна і посіяне власне зерно любови і її трагічности.

А прочитайте вірш „Весна". Зразу ж серцем відчуваєш, як весна оживає в душі. І себе побачив отим хлопчиком, що вибігає навстріч весні. І ці ручаї перед зачарованими очима. І ці весняні журавлі, від одного скрику яких радісно завмирає трепетне серце. Ця надія на тепло, на волю і простір... Все це творить світ того нового, абсолютного якогось оновлення не тільки природи, а самого себе, де почуваєш, де усвідомлюєш, що ти живеш і переходиш у якусь нову якість.

(Закінчення буде)

Леонід Рудницький

РОЛЯ БАТЬКА В УКРАЇНСЬКІЙ ТРАДИЦІЙНІЙ РОДИНІ

Доповідь виголошена 11-го грудня 1994 року на науковій конференції для відзначення Української Родини в ЗСА

I

Мені особисто дуже приємно, що українці Америки долучилися до проголошеного Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй Року Родини. Адже саме завдяки сім'ї ми зберегли свою національну ідентичність так далеко від свого материка. Українська родина сьогодні загрожена, як і багато сімей народу, серед якого живемо. Знаємо, що дуже велика кількість подруж в Америці розлучається і що багато людей не визнає подружжя, як ковчега родинного життя. Як відомо, з ініціятиви Українського Конгресового Комітету Америки та Української Американської Координаційної Ради був створений Крайовий Комітет для відзначення Української Родини в ЗСА, що організував нашу конференцію, і це є добра та корисна справа. Але признаюся, що коли я вперше прочитав у „Свободі": „Крайовий Комітет для відзначення Української Родини в ЗСА запрошує громадянство на наукову конференцію..." і побачив, що я перший у програмі, я дуже настрашився. Особливо налякав мене прикметник „наукова". Про родину існує безліч наукової літератури. В додатку до моїх колеґ, що тут виступають, цією темою цікавилися древньогрецькі філософи, Отці Церкви, папи, а в сучасних часах — богослови, соціологи і психологи. Про українську родину писало також багато мислителів, і охопити цей набуток, а тим більше його осмислити, — було б непросто, а то й неможливо. В українській християнській традиції нашого віку слід згадати думки щодо цієї проблематики таких мислителів і провідників Церкви як Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький і Патріярх Йосиф Сліпий, а в науці не можна пропустити Володимира Яніва, особливо такі його літературні і етно-психологічні студії: „Українська родина в поетичній творчості Шевченка" (ЗНТШ, т. 176), „Українська родина в ранніх повістях І. Франка" (ЗНТШ, т. 184), „Українська родина в творчості Василя Симоненка" (Науковий Збірник УВУ, т. 7) та „Ідеал української родини в „Лісовій пісні" Лесі Українки та в „Тінях забутих предків" М. Коцюбинського", доповідь, яку проф. Янів виголосив у Сорбонському університеті 1982 року.

Очевидно, є ще багато студій про українську родину, таку як її відображено в літературі. Згадаймо тут вдумливий есей Остапа Тарнавського „Родина у творчості Галини Журби" (Альманах УНС, 1980). З нагоди Року Родини було б добре зібрати бібліографію до цієї теми. Це був би справжній вклад в наукове осмислення цієї проблематики.

Та цікаво відзначити, що за цієї пильної уваги до теми української сім'ї, не знаходимо жодних студій про ролю чи образ батька в нашій традиції, бодай при поверховому огляді матеріялу. Як приглянемось до нашої історії й культури, то бачимо, що домінантною постаттю є мати, не батько. Правда, кажемо „Батьківщина", але й це — іменник жіночого роду й уживаємо його найчастіше як невтральне слово, без особливого емоційного забарвлення. Натомість, коли говоримо з любов'ю, патосом, емоціями, то кажемо тоді „мати-Україна", „ненька", як у рядках:

Україно, Україно, нене, моя нене,
Як забуду я про тебе, забудь ти за мене.

Ба, навіть Київ, столиця України (до речі, „столиця" — ще один іменник, що, думалось би, повинен бути чоловічого роду, а є жіночого), описаний в літописі як „мати городів руських". А хто ж батько? Про нього літопис не згадує. А сьогодні, коли говоримо про „батьків народу", то робимо це радше іронічно або й критично. Виняток становить тут „Батько Союз". Але нагадую, що президентом його є жінка — Уляна Дячук.

Взагалі в українській мові і в українському бутті відчуваємо не абияку перевагу „вічно жіночого" — „das Ewig-Weibliche", як колись сказав безсмертний Ґете. Всі ці здрібнілі форми, притаманні нашій мові, надають їй делікатного жіночого характеру. Крім того, деякі ключеві слова, що в інших мовах мають еквіваленти чоловічого роду, у нас є жіночого. Як приклад — слова „людина": в англійській мові — man, що його ще донедавна вживалося для означення і чоловіка, і жінки; у французькій — l'homme; у німецькій — der Mensh, по-російськи — человек — і т. д. А у нас „людина" — жіночого роду.

Того роду „жіночість" домінує в українській літературі. Читаємо у Шевченка: „І буде син і буде мати і будуть люди на землі". А спитаймо — де батько? В більших творах української літератури роля батька, якщо взагалі висвітлена, то й не дуже позитивно. У „Гайдамаках" Шевченків Гонта ріже свяченим ножем своїх синів. „Тарас Бульба" Миколи Гоголя стріляє в молодшого сина, Стефаників селянин в „Новині" топить своїх дітей, батько Миколи Джері в однойменному творі Нечуя-Левицького на смертній постелі наказує синові покірно ходити на панщину, а Малахій Миколи Куліша, як батько, є цілковито абсурдною постаттю. Очевидно є й позитивні образи в нашій культурній традиції, і деякі з них перейшли в літературу, але вони радше винятки ніж закон — Захар Беркут Івана Франка може послужити тут прикладом. „Позитивний" батько дістає, як правило, своє визначення через дітей. Образ розумного і геніяльного батька кристалізується головно у тих випадках, де є „поучення дітям". В нашій історії є кілька таких прикладів, наводжу тут найстарший і найновіший: Володимир Мономах — „Поучення дітям", і Патріярх Йосиф у заповіті „Моїм духовним дітям...".

(Закінчення буде)

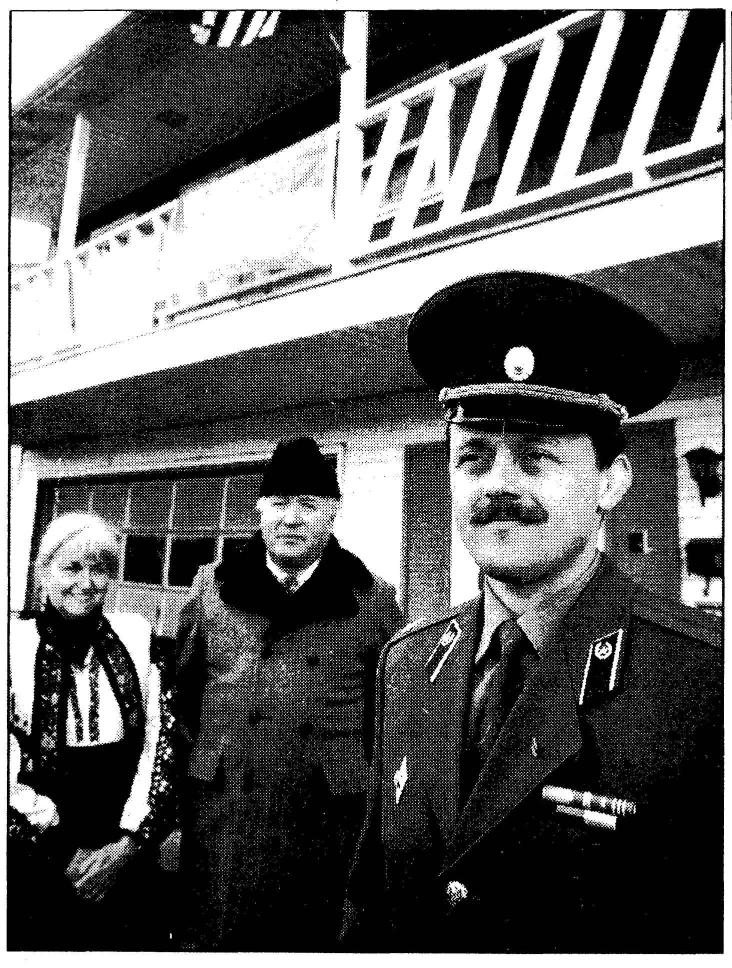
Гостять українського вояка

Бервик, Па. — Місцева газета „Пресс Ентерпрайз“ з 26-го листопада минулого року помістила обширну статтю власної кореспондентки Сузан Брук про те, як місцева українська громада щиро вітала українського старшину 34 річного підполковника Леоніда Полякова.

Підполковник Л.Поляков перебуває в ЗСА від червня у Американському військовому воєнному коледжі в Карлайл. Від самих початків свого перебування він знайшов багато приятелів серед членів місцевої української громади, зокрема в особі Тимка Бутрея. Завдяки останньому підполковник Л.Поляков зустрівся з посадником Бервику Лу Біяччі. Гість з України плавно володіє англійською мовою та є одним із 40 міжнародних військових старшин, які набирають військового знання у ЗСА та які в рамках їм організованої програми недавно відбули поїздку до країн Південної Америки.

У дальшому авторка знайомить читача з Україною та автобіографією підполковника Л.Полякова, включно з військовою кар'єрою. Свою військову кар'єру він у критичний момент опридiлив з війському України, бо, як сам сказав, почував себе більше українцем як військовиком. Виглядає, що правильно зробив і тому був дуже мило вражений коли саме його обрали до цієї групи старшин, які стажуються у ЗСА. Підполковник Л.Поляков у ЗСА перебуватиме цілий рік, разом з ним є його дружина Олена, 10-літній син Костя та восьмилітня доня Ксеня, яких мрією яких є побачити Ніяґару, Вашінґтон і західні стейти.

Для підполковника та його рідні великою та радісною несподіванкою було те, що такі американські громадяни як Т.Бутрей та інші зберегли тут свою мову і звичаї. Бо саме це на його думку є тим, що „допомагає нації памятати про своє коріння“.

Підполковник Леонід Поляков (справа) з Анною Зінич і Тимком Бутреєм.

Діяльність I-го Відділу СУА

У неділю 11-го грудня 1994 року в домівці СУА в Ню Йорку відбулися Загальні збори I-го Відділу СУА.

Як кожного року, члени прибули на збори, щоб вислухати звітів управи і референток про зроблену працю за 1994 рік та вибрати нову управу на 1995 рік.

Голова Лідія Маґун молитвою відкрила збори та попросила всіх присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати членок, які відійшли від нас у вічність.

Відчитано порядок нарад та вибрано президію зборів. Головою зборів вибрано Стефанію Гуменюк, а секретаркою — Ганю Сєрант.

Після затвердження складу Номінаційної комісії та відчитання протоколу з попередніх річних загальних зборів, приступлено до звітування.

Організаційна референтка Дарія Чижик подала, що відділ нараховує 75 членок. Протягом року вона постійно була в контакті з членками відділу. Провадила картотеку листу присутніх на місячних сходинах та висилала картки з побажаннями або співчуттями. Відділ має 100-відсоткову передплату місячника „Наше Життя“. Шість членок нашого відділу є у складі Окружної Управи. Наші членки чисельно беруть участь в різних починах Окружної Управи.

За старанням двох наших культурно-освітніх референток, Іваннаи Мачай і Наталії Мітрінґи, відділ має широку культурно-освітню програму. Протягом 1994 року Іванна Мачай підготовила і прочитала 5 реферетаів: про писанки, „Дві Матері“, про свою поїздку в Україну, доповідь з нагоди Року Родини і реферат „В роковини Великого Митрополита“ — з нагоди 50-ліття смерти Митрополита Андрея Шептицького. На традиційній просфорі у нашім відділі вона підготовила цікаву програму з виступом внучок союзянок.

Наталія Мітрінґа прочитала 4 реферати: „Різдво Христове — колиска нашої віри“, „Великодний День“, про смерть Патріярха Йосифа Сліпого та „Смерть Князи Церкви Андрея Шептицького“. Крім рефератів, Наталія Мітрінґа прочитала ще і вірші свого пера — „Таємна Ніч“, „Великодні дзвони“ та віршмолитву „З низів до небес“.

Імпрезова референтка Дарія Мудра виконувала різні функції, пов'язані з імпрезами.

Дуже успішно працювали референтки Суспільної опіки Соня Вацик і Ева Гарайда. Вислано на Україну 14 пакунків. Відділ веде активну харитативну працю. Здійснено акцію матеріяльної допомоги „Бабусі“, отцеві Овадові в Югославії, через Епископа Василя Лостена передано гроші для духовної семінарії в Україні. Виділено одноразову допомогу церкві в Бразилії для придбання церковного обруса. Підтримуємо фінансово дім сеніорів у Бразилії. До Комітету відзначення 50-ліття смерти Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького передано 100 дол. На всю допомогу Суспільної опіки відділ пожертвував 1,000 дол. Відділ має одного стипендиста, а три родини членок нашого відділу особисто оплачують три стипендії.

Маємо тісні зв'язки із Союзом Українок України в Тернополі. Оплачуємо і пересилаємо в Україну п'ять примірників журналу „Наше Життя“.

Наш Відділ є спонзором і членом Українського Музею, в 1994 році ми подарували 1,500 дол. на будівельний фонд Музею. Додатково, окремою збіркою у відділі, членки зложили 610 дол., також на будівельний фонд Музею. В цій сумі — 560 дол. в пам'ять Володимира Папуги, чоловіка нашої працьовитої референтки фестивалю Катрусі Папуги.

Музейними справами спеціяльно піклується наша мистецька референтка Анна Натина. Вона сумлінно збирає від наших членок вкладки до Українського Музею та дбає про чергові музейні чергування наших членок. Вона теж збирає дрібні мистецькі речі для Музею.

Пресова референтка Марія Мотиль пересилала інформації про важливі імпрези та працю нашого відділу до журналу „Наше Життя“ та до газети „Свобода“.

Господарчі референтки на чолі з Дунею Кріль, як і в попередні роки, підготовляли традиційну у нашому відділі „Різдвяну Вечерю“ та на наших місячних сходинах перекуску для відділу.

Катруся Папуга, референтка фестивалю, дуже успішно працювала при підготові імпрез у фестивальні дні. Фестиваль є найбільшим джерелом фондів для нашої харитативної праці.

Особливо важливу референтуру зовнішніх зв'язків очолює Мирослава Мандзюк. Вона вислала листа до віцепрезидента А. Ґора у справі допомоги Україні та до телевізійної станції „Сі-Бі-Ес“ з протестом щодо програми „60 хвилин“, в якій ганебно очорнено всіх українців, нібито як „ґенетично наставлених антисемітів“.

Заступниця голови Люба Дармограй та секретарки Ганя Сєрант і Стефанія Семущак тісно співпрацювали з головою відділу Лідією Маґун, яка вже 12 літ очолює наш відділ.

Голова Контрольної комісії Леся Ґой ствердила точність ведення касових книг та висловила скарбничці Стефанії Гуменюк признання за її докладне ведення каси і полагодження передплати „Нашого Життя“.

Після уділення абсолюторії уступаючій управі вибрано нову управу. Головою відділу вибрано Лідію Маґун.

Н.Н.

У Дітройті похоронено визначного актора

14-го жовтня 1994 року перед полуднем потелефонувала поліція до Олі Федчишин повідомивши:„ Ваш чоловік є в шпиталі”. Доктор уже чекав на Олю Федчишин, кажучи: „Маєш злу новину, завтра покажемо тобі твого чоловіка при помочі фільмової камери”. На другий день Оля Федчишин їхала до шпиталю. Її чоловік лежав боком, мав зачинені очі, „Я думала, що не переживу цієї трагадії”,— казала вона потім. А трапилось таке: їхав поїзд, як кожного дня, рампа була закрита, Федчишин, мабуть, хотів перейти залізничні тори, а тут несподівано над'їхав другий малий поїзд, Федчишин хотів перебігти. і поїзд зачепив його голову.

Оля Федчишин каже, що Івась, певно, зашпортався. Чашка трісла біля вуха. Федчишин ще жив, коли приїхав амбулянс, але ради вже не було ніякої.

На домовині було сто багряних рож від дружини Олі та від її сестри Антосі. Від доні Ірусі зі Львова—вісімдесят чотири рожі. Сто рож від унуків—Романа й д-ра Олеся Гундяків. Від СУМа були білі гвоздики та велика кількість червоних рож. Від похресників Федчишина —Павла, Олеся, Богдана та Романа Фіцаїв був великий букет квітів. Над домовиною визначного актора видніла велика китиця квітів від Об'єднання Мистців Української Сцени. Ще був великий букет квітів від дітей Ліди—Петраї й Андреї з України. Була ще в'язка пшеничних колосків, соняшник і маки. Мабуть, на знак того, що покійний був тісно зв'язаний із рідною землею.

Св. п. І.Федчишин

Була ще китиця рож від своячки Олени з Оттави.

Панахиду відслужило двох св'ящеників. Співав чоловічий хор. Незалежно від робочого дня, на похороні було до 150 осіб, як не більше.

Домовину несло шість осіб—чотири похресники, один сумівець те ще один приятель. Над гробом зворушливе прощальне слово виголосив відомий актор Микола Кавка, при чому промовець говорив про покійного як про визначного актора й щедрого жертводавця. Не минув великої пожертви Федчишинів на відбудову церкви в Золотій Слободі в Україні. Оля Федчишин склала щиру подяку присутім за пожертви на Служби Божі та на національні цілі.

Тризна відбулася у Культурному Центрі. Тризну замовила Ліда Врублевська. За столами засіло приблизно шісдесят осіб. Ще раз промовляв актор Микола Кавка. Після нього прощальне слово виголосив голова СУМ Фіцій, а за ним зі словом виступив актор Стецюк.

Щиро співчуваючи Олі, цілій родині Федчишинів, на завершення скажу: залишилось нас, усієї театральної братії, дуже мало, а було багато—львівський театр, івано-франківський, тернопільський, підкарпатський, коломийський, перемиський, волинський і чимало маленьких театрів, що грали в своїх містах чи містечках, не згадуючи вже театрів Наддніпрянської України. Раз або двічі в році зі Львова я їхав до Тернополя відвідати батьків. Тоді теж я відвідував театр у Тернополі. Всі були мої друзі ще з об'їзних театрів часів польської окупації. Залюбки дивився я на п'єси, що були в репертуарі тернопільського театру. Дуже до вподоби був мені колега Івась Федчишин. Грав головні ролі, більшістю коханців. У нього була гарна сценічна комплекція та приємного звучання голос. З його головних ролей —це Мазепа з п'єси Словацького. В театрі всі його любили за те, що він не був заздрісний, з усіма жив у згоді й злагоді. Коли до мене потелефонувала його дружина Оля, щоб повідомити про несподівану, трагічну смерть її чоловіка, мене ця вістка невимовно вразила. З болем у серці я не зміг поїхати до Дітройту на похорон друга з уваги на моє недавнє перебування в шпиталі (я був серйозно загрожений) і слава Богу, якось повернувся домів. Не довелося мені востаннє попрощати свого друга в далеку дорогу. Спи спокійно, Івасю, не на своїй землі та хай присняться тобі наші театральні мандри, твоя дружина, родина, найближчі друзі та наша Україна, що ти її до болю любив.

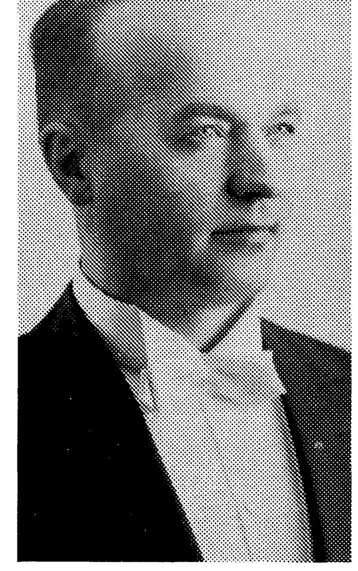
Яр. Климовський

Заслужений ювілей маестра К. Цепенди

До 80–ліття сповнено го активної праці життя, 40–ліття діяльності у парафії св. Івана Хрестителя та 20–ліття ведення радіопрограми „Гомін України” в Дітройті.

Кирило Цепенда народився 24-го грудня в селі Джурин, Чортківського району, Тернопіліської області. Там здобув початкову освіту, яку продовжував в Бучацькій гімназії. Навчання закінчив матурою у Теребовлі 1937 року. Вже в Бучачі, а пізніше в Теребовлі, належав до тамбуріцової оркестри при Марійській Дружині. Пізніше вивчив різні інструменти, залюбки грав на гітарі, брачі, банджо, мандоліні, бандурі і піяніно. Першим його учителем музики був талановитий Евген Дмитровський, який впровадив здібного Кирила у музичні кола.

Під час літніх вакацій Кирило, як початківець–диригент, провадив хор читальні „Просвіти” „Трембіта” в Джурині в 1934 році. Хор цей мав гідних попередників–диригентів, як інж. Антін Івахнюк, і о.д–р Ізидор Нагаєвський, в тому часі студент Львівської Богословії, мій двоюрідний брат. та д–р Олесь Наклович, тоді студент, який тепер живе в Каліфорнії, що часто заступав Кирила Цепенду. Варто пригадати, що хор „Трембіта” під диригентурою Кирила Цепенди в 30–их роках на конкурсі хорів в Чорткові здобув перше місце.

К. Цепенда

По матурі в Теребовлі Кирило Цепенда переїхав на музичні студії до Львова. Там поглиблює знання з теорії і, диригуючи різними хорами, вдосконалює практику. В 1938 році він вчиться в Музичному Інституті ім. М.Лисенка, де студіює хорову дириґентуру у проф. Миколи Колесси, теоретичні предмети у проф. З.Лиська, д–ра Б.Кудрика, проф. В. Витвицького, а вокал–сольоспів у проф. Р.Любінецького. Там же дириґує хором української гімназії, на філії, при Пекарській вулиці. З цим хором здобуває перше місце між шкільними хорами Західньої України. В1942 році, як стипендист КОДУС, Кирило Цепенда виїхав до Відня продовжувати навчання, де по виїзді проф. А.Гнатишина до Берліну провадить хор при церкві св. Варвари та студентський хор „Січ”, з яким успішно виступав на міжнародних концертах, здобуваючи перші місця. Завдяки старанням д–ра Б.Гнатюка, тодішнього голови Т-ва „Січ”, хор виїхав на два тижні в турне до Данціґу—Ґдині і Кеніґсберґу. На Балтійськім морі тоді на вишколі були частини дивізії „Галичина”, для яких хор дав незабутній концерт. Крім різних виступів у Відні і Ґрацу, хор співав на Службі Божій щонеділі у церкві св.Варвари, парохом тоді був о.М.Горникевич.

В 1945 році він одружився з дочкою українського католицького священика о. д–ра Ґулина, Ромою. Бог поблагословив їх сином Ігорем, дочкою Танею і внучкою Тамі. В тому році за ініціативою П.Купчика переїхав до Мюнхену, де зорганізував хор „Трембіта”, з яким дав понад 300 концертів для 8–ї американської армії, та по таборах українських біженців: в Мюнхені, Реґенсбурзі, Міттенвальді, Ашафенбурзі, Ульмі і ін. Однак вершком мистецької діяльности хору був концерт в опернім театрі в Штатґарді, коли ціле місто жило під враженням виступу українських співаків!...

За фінансовою допомогою о.М.Ваврика, цей концерт награно на стрічку, яку з іншими виступами еміграційної „Трембіти” видано окремою платівкою. Коли штутґарське радіо передавало різні національні пісні, хор „Трембіту” слухали в Україні, і в цей спосіб родина й односельчани Кирила, які не мали жодної про нього вістки, довідалися, що він живе і дириґує... по таких воєнних переживаннях!

В 1949 році Кирило Цепенда разом з родиною переїжджає до Америки. Здає дяківський іспит, з музичними студіями і добтим голосом, працює в наших парафіях. Спершу в Асонії, потім в Рочестері, а в 1954 році о. д–р С.Кнап анґажує Кирила на працю в церкві св. Івана Хрестителя в Дітройті, де перебирає хор, школу і дяківство. Крім церковного хору „Боян”, понад 10 років веде репрезенативний хор „Трембіта”—в числі майже сто осіб, а також капелю бандуристок при Осередку СУМ, організує мандолінову оркестру „Веселка”, а також провадить чоловічий хор „Ватра” при Українському Культурному Центрі у Воррені, Миш.

Протягом своєї музичної кар'єри він видав десять платівок з награнням: там коляди, оркестри з квартетом, з мандоліновою оркестрою СУМ і сольо—співом Христини Липецької та Олега Хміля. З хором „Боян” видав платівку з псальмами і церковними композиціями, а разом з оркестрою було видано чудову платівку „Де наші Карпати”. Крім згаданих платівок, видав „Співаник” з популярними народними піснями і Службу Божу на народні мотиви.

Понад 20 років Кирило провадить радіо–програму „Гомін України”, яка втішається великою популярністю. Про Кирила Цепенду М.Кавка писав:„Це людина доброї вдачі, особистої культури, великої любови до української пісні і мистецтва, а зокрема до українського народу”.

Мистецька діяльність нашого заслуженого маєстра почалася в рідному селі і проходила через Бучач, Теребовлю, Львів, Відень, Мюнхен, Берхтесґаден, і Америку. Українська спільнота в діяспорі і Україні належно оцінила працю нашого ювілята. З подякою із всіх сторін 24–го грудня 1994 року линули до нього найщиріші вітання. На многії літа, дорогий маєстро, міцного здоров'я для дальшої праці на славу Бога і добро українського народу!

Василь Дідюк

ЗВЕРНЕННЯ

ДО ЧИТАЧІВ ГАЗЕТИ „СВОБОДА“

Шановні читачі!

Почавши від першого дня січня 1995 року, увійшли в силу вищі поштові оплати за всі види пересилок. Наприклад, пересилка листа вагою до однієї унції першою клясою зросла від 29 до 32 центів, тобто на 10 відсотків.

Доводимо до відома шановних читачів, що пересилка поштою наших газет другою клясою, для неприбуткових організацій, зросла майже на 20 відсотків. Хоч УНСоюз і багато інших неприбуткових організацій внесли протест до поштового уряду, коли стало відомо про підвищення оплати, на жаль, наш протест не взяли до уваги.

Нова підвишка збільшить кошти видавництва за пересилку газет на 110,000 долярів річно, хоч достава газет віддавна була і далі є незадовільною, на що звертаєте увагу постійно поштовим властям як ви, шановні читачі, так і наше видавництво.

У липні 1994 року, згідно з рішенням минулої Конвенції УНСоюзу, ввійшла в силу підвишка передплати, завданням якої було до деякої міри покрити постійно зростаючі кошти видання газети.

Нове підвищення поштової оплати, на жаль, стало новим великим тягарем для видавництва і знову значно збільшило кошти. Тому звертаємося до вас з гарячим проханням добровільно зложити пожертви на покриття підвишки пош-тової оплати. Коли б кожний передплатник зложив додатково по 8 дол., то ця пожертва частково покрила б нову по-штову підвишку. Тому проголошуємо збірку пожертв на пресовий фонд „Свободи“ з вірою, що читачі, які дорожать щоденником, допоможуть своїми датками його втримати.

Екзекутива УНС

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ
відходу в засвіти

бл. п.

МАРІЇ КВІТКОВСЬКОЇ

нашої незабутньої
ТЕЩІ-БАБУНІ і СВАХИ

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в суботу 28-го січня 1995 р. о год. 4-ій по пол.
в церкві св. Йосафата у Воррен, Миш.

Просимо в цей день згадати покійну Марусю у ваших молитвах.

МАРТА
АДРІЯН
СОФІЯ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ
несподіваної смерти
нашої найдорожчої й улюбленої
ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБЦІ і СЕСТРИ

бл. п.

ІВАННИ ШКАФАРОВСЬКОЇ

яка відійшла у вічність 14-го грудня 1994 р.
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ
за спокій її душі.

Йонкерс, Н. Й. 23-го січня о год. 7:00 веч. в церкві св. Архистратига Михаїла;
Клифтон, Н. Дж. 22-го січня о год. 9:00 ранку в церкві св. Вознесіння;
Чикаґо, Ілл. 23-го січня о год. 8:00 ранку в церкві свв. Володимира й Ольги;
Гемптонбург, Н. Й. 22-го січня Панахида після Служби Божої,
23-го січня Служба Божа о год. 8:00 ранку в церкві св. Андрія;
Асторія, Н. Й. 23-го січня о год. 9:00 ранку в церкві Чесного Хреста;
Бруклин, Н. Й. 23-го січня о год. 9:00 ранку в церкві св. Николая;
Гемпстед, Н. Й. 23-го січня о год. 9:00 ранку в церкві св. Володимира;
Ню Йорк, Н.Й. 22-го січня о год. 12:00 пол. в церкві св. Юра;
та в Україні.

Просимо про молитви за вічний спокій і радість душі покійної.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

РОДИНА

З волі Всевишнього відійшла у вічність
16-го січня ц.р. на 102 році життя
наша найдорожча МАМА,
БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

МАРІЯ ГАЛИНА МАРКІВ
з дому ФІЦАЛОВИЧ

ПАНАХИДА — середа 18-го січня 1995 р. о год. 6-ій веч. в похоронному заведенні Маркевича в Ню Гейвен, Конн.

ПОХОРОН відбудеться в четвер 19-го січня о год. 10-ій ранку в церкві св. Михаїла в Ню Гейвен, Конн. на цвинтар св. Лаврентія у Вест Гейвен, Конн.

Залишені в смутку:
донька — ВІРА ГУСАК з чоловіком МИХАЙЛОМ
сини — РОМАН з дружиною МАРІЙКОЮ
— ЛЕВ з дружиною ОРИСЕЮ
— БОГДАН з дружиною ГАЛИНОЮ
11 внуків
1 правнучка
родини — БАРАНОВСЬКИХ
— КРИЖАНІВСЬКИХ
— ВОЛЯНСЬКИХ
— ҐЛЮТІВ
та дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні.

З думою про рідний край

Тихого, погідного осіннього дня у залях Шевченківського Національного Заповідника у Каневі було особливо багатолюдно. Там відкрилася художня виставка під загальною назвою „Дума про рідний край". На цей раз присутні оглядали творчий доробок митців з Америки — Тані та Аполінарія Осадців.

Різні рослинні орнаменти в декоративних розписах Т. Осадци і величаві будівлі храмів, закладів культури є різними за жанровими і стильовими ознаками, але об'єднані великою любов'ю і щирістю, викликали захоплення і гордість, бо ж промовисто засвідчує виставка, серце і творчість цих обдарованих українців ніколи не лишала дума про Україну. І нині, в той час, осяяний омріяною і вистражданою державністю, наше нове покоління оглядає ці твори радісними, зацікавленими очима.

Гарним заспівом до розмови про виставку були пісні відомого бандуриста Володимира Горбатюка, який є також головою Спілки Кобзарів України. Розмову розпочав директор музею-заповідника Ігор Ліховий. Слово про митців виголосила працівниця Українського Фонду Культури і мистецтвознавець Віра Стецько. Обидвоє авторів закінчили славну Бережанську гімназію. Саме в ній вчились і навчали такі видатні духові світочі, як Маркіян Шашкевич, Богдан Лепкий, Андрій Чайківський. Не так давно до Бережан на зустріч злетілися гімназисти-журавлі з багатьох куточків світу. Це люди освічені, шляхетні. У кожного різні нелегкі життєві дороги, різні долі, але такі вони єдині у своїх вболіваннях за Україну, її долю, її культуру. Таким і є подружжя Осадців. Присутні на виставці в Каневі переконалися, що мотиви рідного краю, лінії, барви не полишали цих митців в далекій стороні. Скільки жіночости, материнського тепла, творчої фантазії, тонкого відчуття кольору в картинах Тані! Тільки добре щире серце і велика любов до оточуючого світу могла народити ці дивовиїи. У розписах багато дорогих нашому серцю символів: „Дніпро, Бог, сонце, маки, калина, колосся, волошки, виноград та ін. Полотна художниці викликають радісне почуття любови до рідної землі. І не віриться, що все це творилось далеко від України.

Глибоке зацікавлення у присутніх викликали представлені ескізи і фотографії архітектурних споруд інж. А. Осадци. Перед нами праці обдарованого мистця. Такі твори були б гідною окрасою кожної столиці. Будівлі університету, стадіону, оперного театру, молодечих центрів, бібліотеки, музичної школи, гуртожиктів, монастиря промовисто говорять про високий професіоналізм архітекта, творчість якого живить широка обізнаність із вишуканими стилями, неабияке відчуття простору, часу і міса. Особливою цінністю виставки є галерія церков, храмів, зокрема греко-католицьких, створених А. Осадцою у Ню Йорку, в Глен Спей. Такі доробки є чудовим зразком для архітектів сучасної України — вони вчаться у цього відомого майстра, адже спорудження храмів тільки відновлюється, поволі набирає сили, залучаючи до цієї святої праці молодих.

Восени до Тарасової гори — місця, що є духовим серцем України, зменшується потік зарубіжних туристів, а зростає кількість приїжджих школярів і студентів. У ці дні поруч з могилою великого Кобзаря сіяє і кличе вогник творчости Тані і А. Аполінарія Осадців.

Святослава Ященко,
Тернопіль

Український фонд культури
Національний музей-заповідник Т. Шевченка
Тернопільське обласне відділення УФК

ВІДКРИТТЯ м. **КАНІВ**
25 жовтня 1994
„Родимий краю, село родиме!
Вас я вітаю, місця любимі!"

ВИСТАВКА ТВОРІВ:

ТАНЯ
ОСАДЦА
– Декоративний розпис

АПОЛІНАРІЙ
ОСАДЦА
– Проекти та фотографії архітектурних споруд

Запрошуємо оглянути виставку українських митців з Америки, серце і творчість яких ніколи не полишала Дума про рідний край.

Виставка експонується в Національному музеї-заповіднику Т. Шевченка

Афіша про виставку Осадців

Відзначення 65-ліття ОУН, 50-ліття УГВР і 35-ліття смерти С. Бандери в Ню Бранзвик

У неділю, 11-го грудня 1994 року, українські громади Ню Бранзвик і Менвіллу, Н.Дж. вшанували 65-ту річницю Організації Українських Націоналістів, 50-ліття Української Головної Визвольної Ради і 35-ліття смерти Степана Бандери.

У церкві Різдва Пресвятої Богородиці в Ню Бранзвик посвячено прапор делегатури Товариства Вояків УПА в Ню Бранзвик, якого доверщив о. парох Павло Лабінський. Участь в посвяченні з прапорами взяли: Товариство Вояків УПА, Відділ Йонкерс, Об'єднання Вояків УПА, Пассейк, Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Відділ Ірвінгтон, Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці при церкві Різдва Матері Божої в Ню Бранзвик, а також молодеча організація Пласт.

Після посвячення прапора в парафіяльній залі відбувся апель Товариства Вояків УПА, Відділ Йонкерс, та Делегатури Вояків УПА Ню Бранзвик та Філядельфії. Апель провів пор. Лев Футала, голова Світового Братства Вояків УПА, та передав прапор голові Делегатури Петрові Левкові. Перебираючи прапор П. Левко прирікає гордо нести прапор в допомозі Української самостійної держави.

Після апелю до почесного стола засіли: П. Левко, Л. Футала, Л. Котляр від Об'єднання УПА, о. П. Лабінський, Богдан Куриляк від Першої Дивізії та куми прапора д-р Олег Ратич і мгр Марія Цісик та Степан Мацюла, прапороносець. Ведучий програмою Олександер Клецор, голова місцевого відділу Українського Конгресового Комітету Америки відкрив свято національним гимном. Молитву провів о. П. Лабінський. Вступне слово виголосив П. Левко, який в коротких словах вказав на ціль боротьби ОУН, УПА і УГВР, підкреслюючи самопосвяту героїв тієї боротьби, яка наблизила світлий день незалежности українського народу.

Однохвилинною мовчанкою вшановано борців за волю України. Святочну доповідь виголосив пор. Л. Футала, в якій насвітлив в хронологічному порядку геройську боротьбу ОУН, УПА та УГВР та її вплив на розвиток самостійницьких ідей серед українського народу.

В мистецькій частині брала участь Марія Бродзяв Попіль і Дарія Орихівська, які виконали в супроводі бандури дві пісні: „Що за військо йде" і „Родимий краю". В дальшому слідували рецитації студентської молоді: Христина Шандор, Орест Крайник і Світлана Рагуліна, які деклямували „Я присягаю і клянусь", „Крути" і „Україна". М. Бродзяв Попіль виконала в супроводі бандури пісню „Скажи мені правду". Доповненням мистецької програми був гарний виступ Іванни Кононів в супроводі фортепіяну Василя Ковацюка, які виконали чотири пісні: „Моя Україна", „Біла хустина — чорна коса", „Мальви" та „Два кольори мої". Всіх виконавців присутні нагороджували бурхливими оплесками.

Відтак слідували привіти від організацій: О. Клецор від УККА, від Сестрицтва Покрови ПР Богородиці Марія Свободян, голова, від Об'єднання Вояків УПА Л. Котляр, від І-ої Дивізії Богдан Куриляк, від Товариства УПА Філядельфії Михайло Шевців. Окремі привіти зложили куми прапора д-р О. Ратич і мгр Марія Цісик, в яких підкреслили символіку і важливість прапора для кожної військової формації та побажали успіхів для новоствореної делегатури УПА в Ню Бранзвик.

На закінчення імпрези О. Клецор попросив голову Делегатури УПА П. Левка до заключного слова, в якому він зложив щиру подяку о. П. Лабінському за благословення і посвячення прапора, всім виконавцям мистецької програми та всім жінкам, які своїм трудом і працею причинилися до успіху святочних відзначень, а всім присутнім за участь.

Свято закінчено молитвою-піснею „Боже великий".

Н.Н.

НЕ ТОЙ ГОЛОВА

В дописі п. з. „А. Зленко зустрівся з українською громадою", що був поміщений у „Свободі" 4-го січня ч. 1 подано, що інж. Є. Івашко був на нараді як голова Об'єднання Українських Організацій Ню Йорку. Інж. Є. Івашко був як заступник голови УККА, а головою ОУО Ню Йорку є інж. Мирослав Шмігель. На нараді Координаційний Комітет Допомоги Україні репрезентував голова Володимир Баранецький. — Ред.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ГЕЛЕН НОВОСЕЛАК член УНС Відд. 120-го Т-ва ім. св. Миколая в Аликвіппа, Па. померла 16-го серпня 1994 року на 67-му році життя. Нар. 1926 року в Аликвіппа, Па. Членом УНС стала 1944 року. Залишила у смутку дві доні Лоретту з мужем і внуками і Дебору з мужем і внуками, брата Івана Фетушака, сестру Катерину Москаль та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 19-го серпня 1994 року на цвинтарі Мт. Олівет в Говпвел Тавншип, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Матіяш, секр.

ЮСТИНА КУЙБІДА член УНС Відд. 86-го Т-ва УСК в Ню Йорку померла 18-го серпня 1994 року на 74-му році життя. Нар. 1920 року в Букачівцях, повіт Рогатин, Україна. Членом УНС стала 1970 року. Залишила у смутку чоловіка Осипа, дочку Оксану з родиною і дочку Наталку з родиною та ближчу і дальшу родину в ЗСА і Україні. Похорон відбувся 22-го серпня 1994 року на цвинтарі Святого Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Сєрант, секр.

СЕМЕН ЛІБОВИЧ член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й. помер 18-го липня 1994 року на 80-му році життя. Нар. 28-го квітня 1914 року в селі Глюдно, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку кузена Івана Лібовича з родиною. Похорон відбувся 21-го липня 1994 року на цвинтарі Святого Духа в Гемптонбурґу, Н.Й

Вічна ЙомуПам'ять!

Ольга Літепло, секр.

ҐЛЕДІС ГИРА член УНС Відд. 257-го: Т-ва ім. Івана Годяка в Лос Анджелес, Каліф. померла 16-го червня 1994 року на 85-му році життя. Нар. 1909 року в Ренчвелі, Манітоба, Канада. Членом УНС стала 1967 року. Залишила у смутку дочку Вікторію Шнайдер з мужем Віллямом і зятя Альберта Шнайдера. Похорон відбувся 18-го червня 1994 року на цвинтарі Форест Ловн в Бирнабі, Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО МОРИКЕН член УНС Відд. 145-го Т-ва ім. св. Марії в Алтоні, Па. помер 26-го серпня 1994 року на 84-му році життя. Нар. 21-го червня 1910 року у Філядельфії, Па. Членом УНС став 1946 року. Залишив у смутку сестру Анну і братів Карла й Івана. Похорон відбувся 29-го червня 1994 року на цвинтарі св. Марії в Алтоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Павло Тетанич, секр.

СТЕПАН КАВАЛЕЦЬ член УНС Відд. 102-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо помер 20-го серпня 1994 року на 84-му році життя. Нар. 19-го лютого 1910 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС став 1928 року. Залишив у смутку дружину Дороту, сестру Павлину Бобечко і шваґра Теда Росс. Похорон відбувся 24-го серпня 1994 року на цвинтарі Святого Хреста.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.

ВАСИЛЬ ФЕДОРІВ член УНС Відд. 234-го в Елизабет, Н.Дж. помер 26-го вересня 1994 року на 75-му році життя. Нар. 4-го травня 1919 року в Україні. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Олену, сина Володимира, дочок: Марію Зеннарів, Олену Павлак і Ірену Лоббін та 5 внуків. Похорон відбувся 28-го вересня 1994 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ОЛЕНА (Галя) ШАТИНСЬКА член УНС Відд. 173-го Т-ва ім. св. Володимира в Вілмінґтоні, Дел. померла 8-го жовтня 1994 року на 82-му році життя. Нар. 1912 року в Добромилі, Україна. Членом УНС стала 1976 року. Залишила у смутку сина Богдана з родиною і сестру Ольгу Гарванко з родиною. Похорон відбувся 14-го жовтня 1994 року на цвинтарі Всіх Святих у Вілмінґтоні, Дел.

Вічна Їй Пам'ять!

Петро Щерба, секр.

ОСИПА ОНУФЕРКО член УНС Відд. 422-го Т-ва ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па. померла 10-го вересня 1994 року на 74-му році життя. Нар. 15-го січня 1920 року в Раві Рускій, Україна. Членом УНС стала 1947 року. Залишила у смутку дочок: Володимиру Марію Вілдонґер і Христину Білу. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Марії в Дженкінтавні, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 29-го СІЧНЯ 1995 р.

Чикаґо, Ілл. Річні загальні збори 399-го Відд. УНС „Леви" відбудуться о год. 12:30 по пол. в домівці „Левів" при 2353W. Chicago Ave. Після зборів перекуска. Просимо членів про численну участь. За Управу – Василь Камінський, голова, Роман Б. Припхан, фін. секр.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Повідомляємо, що з днем **15-го вересня ц.р.** обов'язують такі **нові відсотки** за пенсійні конта:

ANNUITIES, чи IPA:

6¼ у випадку **одноразової вплати**
6% у випадку **гнучких вплат.**

Повищі відсотки є ґарантовані на один рік. Оподаткування відсотків є відроченe.

Для отримання дальших інформацій телефонуйте на число:

у Н.Дж. 1(201) 451-2200;
в Огайо 1(216) 888-4919;
у Па. 1(215) 887-8823, або на безплатне число: 1(800) 253-9862.

Або виповніть купон і перешліть до УНС на адресу:

UNA, 30 MONTGOMERY ST., JERSEY CITY, N.J. 07303

Головна Канцелярія УНСоюзу

До Головної Канцелярії УНСоюзу:

Прошу дати мені вияснення про пенсійні конта
— ANNUITIES —

Ім'я і прізвище (латинкою) ....
Адреса ....
Телефон ....
Найкраще кликати мене в такій порі ....
Зацікавлений/а в ....
....
....

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСоюзу!

Хочемо пригадати членству, що згідно з постановою статуту УНСоюзу, кожний Відділ має обов'язок відбути в місяцях **січень, лютий** та **березень** включно, свої Річні Збори, на яких Управа Відділу дає звіт з проведеної праці, та буде вибрана Управа на черговий рік.

Просимо членів брати численну участь у цих вимаганих Річних Зборах. За датами Зборів, місцем і часом просимо слідкувати у „Свободі", або очікувати повідомлення секретаря вашого Відділу.

Головна Канцелярія УНСоюзу